

SÎNT COMUNIST

O ANTOLOGIE A POEZIEI PROLETULTISTE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ MOLDOVENEASCĂ: 1924 - 1970

DE LA MANIPULARE LA HOHOTE DE RÂS

Această antologie cuprinde cinci decenii de poezie proletcultistă. Poezie fără valoare estetică, așa cum o calificase academicianul Mihai Cimpoi în *Istoria deschisă a literaturii române din Basarabia*, dar foarte importantă pentru a înțelege acea perioadă sovietică de pomină. Sociologii, istoricii, antropologii, filosofi și toți cei interesați să descopere rădăcinile unui comportament inexplicabil și ale unor atitudini iraționale din prezent ale basarabenilor și transnistrenilor ar trebui să citească această poezie, pentru că ea le-ar putea oferi anumite răspunsuri și niște explicații plauzibile de ce aceștia votează masiv cu stânga filorusă și sunt nostalgici după imperiul de cândva. Această poezie a fost un appendice al propagandei sovietice. Ea a fost folosită ca armă propagandistică pentru a manipula masele, deformând realitatea și denaturând-o. Scopul ei era să-i facă pe basarabeni să-și uite trecutul și să se mancurtizeze cu totul. Dar nu numai să-și uite trecutul, ci să-l desfidă, să-l urască și să se dezică de acesta. Conform acelei propagande odioase, ilustrată în această poezie, basarabeni trebuiau să se descotorosească de identitatea lor românească și să se declare oameni sovietici. Ei nu trebuiau să se mai considere români, ci o parte a poporului sovietic. Iar cei care se mai credeau români, să devină automat dușmanii poporului sovietic și să fie stârpiți. Ba mai mult decât atât, ei trebuiau să fie mândri că fac parte din poporul sovietic și că Patria lor e Uniunea Sovietică și să creadă că istoria lor era una de dată recentă și începea pe 28 iunie 1940.

La această spălare pe creier a contribuit din plin poezia proletcultistă, care intrase în manuale și era predată la școală, calicind generații întregi de copii și îndepărtându-i de literatură.

Sigur că una dintre întrebările pe care mi le-am pus citind această poezie e dacă poezii ar fi putut să n-o scrie.

Dacă nu voiai s-o practici, trebuia să renunți la ambiția de-a fi poet. Asta era singura modalitate de-a te opune. Pentru că, altfel, dacă voiai să fii poet și să publici cărți, nu aveai de ales și trebuia să scrii un asemenea tip de literatură. Dacă refuzai, nimeni nu te mai publica, realismul socialist (sau proletcultismul) fiind singura modalitate estetică admisă în epocă.

Se pare că mulți dintre poezii din această antologie știau că realitatea e alta, mai ales cei născuți și formați în România, dar și-au călcat pe conștiință pentru a parveni social și pentru a se bucura de tot soiul de beneficii materiale și de privilegii sociale. Trădarea era răsplătită foarte generos în vremurile sovietice.

Unul dintre cei care a executat aceste comenzi politice cu un zel fără precedent a fost poetul Emilian Bucov, nu întâmplător l-am așezat în centrul antologiei și i-am acordat cel mai întins spațiu. Ca nimeni altul, Emilian Bucov a turnat în versuri cu ardoare și entuziasm tezele propagandei sovietice. Nu cred să existe vreun alt poet basarabean care să fi scris mai multă poezie proletcultistă și cu mai multă însuflețire. În perioada interbelică, poetul a fost ilegalist și a stat și la pârnaie pentru ideile sale. Obida pe care a adunat-o în suflet în celulele neprimitoare a preschimbat-o într-o dragoste înflăcărată și tumultuoasă față de cauza roșie după 28 iunie 1940. Mai trăise și o supărare literară. Cele trei cărți de poezie pe care le-a publicat pe timpul României mari nu s-au prea bucurat de succes la critica literară. Ba, dimpotrivă chiar, au cam fost luate la refec. Una peste alta, Emilian Bucov a salutat cel mai vocal venirea sovieticilor și s-a angajat imediat să-i slujească. Cu toate că știa și el că adevărul e altul, s-a făcut că plouă și albului i-a spus negru și negrului alb. Ocuparea Basarabiei de către trupele sovietice a cântat-o în nenumărate poezii cu o bucurie de

nestăvilit, prezentând-o drept eliberare. O eliberare pe care basarabienii ar fi așteptat-o încă din burta mamei. Eliberarea de sub regimul burghezo-moșieresc român era una dintre temele centrale ale proletcultismului moldovenesc sovietic. Nimeni însă nu a ilustrat-o mai bine ca Bucov, care nu s-a sfiit, într-o poezie, să le mulțumească soldaților sovietici că au ocupat Basarabia, iar în alta, să-i pună pe basarabeni să-i întâmpine cu mămăligă și sare. Poeții din acea perioadă au pus umărul plener la spălarea pe creier a basarabenilor, dar nimeni, așa cum am mai spus-o, nu a făcut-o cu un fanatism mai mare decât Bucov, care zicea într-o poezie că „pentru prima dată pieptu-mi strigă, fără să se ferească:/ sunt comunist! Comunismul trăiască!” și în alta: „Mi-am strâns din piept toată mândria/ și am strigat: sunt cetățean sovietic”, vrând să-și convingă cititorii (și se pare că pe mulți i-a convins) că ziua de 28 iunie e cea mai frumoasă zi din viața lor – cadoul sovieticilor – și că e o sărbătoare de neprețuit. O sărbătoare a tuturor basarabenilor, „treziți la viața de stelele Kremlinului”.

Râvna lui Bucov „de a-și regla bățile inimii/ după ceasornicul nalt al Kremlinului” a fost răsplătită regește, poetul primind onorarii barosane și premii peste premii, din care și-a putut cumpăra în anii cincizeci o Volgă, fiind primul scriitor care avea Volga sa, vor povesti peste ani contemporanii săi, în cărțile lor de memorii. Totuși, avea și el o dramă. Nu a primit Premiul de Stat al Uniunii Sovietice. A primit toate celelalte premii, dar nu și Premiul de Stat al Uniunii Sovietice și asta îl făcea să sufere, iar amarul și-l îneca în alcool, după cum își vor aminti mai târziu tovarășii săi de condei. Nu este exclus să fi avut și muștrări de conștiință, și acestea, posibil, l-au și determinat să-i ia apărarea Leonidei Lari în anii șaptezeci, atunci când poeta începuse să fie strânsă cu ușa și să se bată cu cenzorii vremii pentru a fi publicată. Niciodată însă nu și-a turnat cenușă în cap și nu și-a renegat producția literară proletcultistă, crezând pesemne că Uniunea Sovietică va fi veșnică, cu toate că ar fi fost imposibil să nu-și fi dat seama că aceasta nu avea valoare estetică, cele mai bune texte ale sale rămânând a fi cele din perioada interbelică. Dar asta, desigur, poetul nu o va recunoaște niciodată, el preferând să îngroașe maculatura sovietică decât să-și facă un examen de conștiință. De aceea, chiar și la bătrânețe, Bucov scria în aceeași formulă estetică. Și oare n-avea dreptul s-o facă? Sigur că avea. Singura problemă e ca atunci când afirma că „Moscova este Patria-mamă” sau când susținea că e fiu al poporului sovietic, să nu o facă în numele tuturor basarabenilor, ca în poezia „sunt fiul Moscovei”, ci în nume propriu. Dar nu, el încerca să-i reprezinte pe toți: „când spun: sunt fiul Moscovei,/ vorbesc de Chișinău/ de mama și de frații mei,/ de viitorul meu.”. Probabil că nu ar fi fost o problemă sau problema ar fi fost cu mult mai mică, dacă eul din poezia lui Bucov nu ar fost unul generic, transformându-se pe nesimțite în noi: „spre Moscova orice privire se îndreaptă/

la Moscova toate cărările duc (...)/Salut, capitală!/ al țării și al lumii nădejde și scut –/ tărie și slavă./ Lumină și fală, –/ primește al nostru fierbinte salut.”; „Și te-am dorit eu – basarabeianul –/ cum dorește ploaia nisipul din pustie.”. Dar nu, Bucov pretindea că vorbește în numele tuturor și le cerea celor care-l citeau să gândească la fel. Cum, de altfel, se întâmpla și în poeziile celorlalți poeți din acei ani, cu care cititorii ar fi trebuit să se identifice.

Conducătorii sovietici erau cântați aidoma unor zeițăți. Sau asemenea unor părinți, niște părinți foarte grijulii și foarte drăgăstoși, care atunci când odrasla lor „se poticnește”, o susțin la greu și o ajută să ajungă din nou „în rând cu lumea”. Fiodor Ponomari merge până acolo, în una din poeziile sale despre Lenin, încât afirmă că: „tu fără mine ai fi trăit/ eu fără tine – ba”, iar poetul Petrea Cruceanu își imaginează că Vladimir Ilici Lenin ar fi trecut prin satele moldovenești, „deșteptându-i pe moldoveni și făcându-le dreptate”. Când am citit pentru prima dată versurile din poezia lui Bogdan Istru – „un ceai și o coajă de pâine/ ruga să-i aducă, grăbit./ la masă-ntr-o cărți adâncit/ Sta Lenin cu gândul la tine./ Sta Lenin atunci cu gândul/ la tine, copil moldovan.” – nu puteam să înțeleg cum de Lenin putea să se gândească la mine. Acum știu cum. Pentru că și această poezie făcea parte din aceeași operă de manipulare, care avea drept scop să-mi trezească dragostea față de conducătorul sovietic. Menirea ei era să mă facă să-l îndrăgesc și, îndrăgindu-l, să devin un om sovietic. Asta era menirea întregii poezii proletcultiste, cu care au crescut generațiile trecute de cincizeci de ani din Republica Moldova și, văzându-i cum votează și cum gândesc, înclin să cred că această poezie – această operă uriașă de manipulare – și-a atins ținta.

Cu toate astea, un lucru nu-l înțeleg: oare cum de această poezie a putut face atâtea victime, când ea în sine ei e atât de penibilă, încât îți vine să râzi în hohote când o citești. Oare cum de am putut-o lua în serios în acei ani? Nu înțeleg. Actorul Andrei Sochircă a făcut un spectacol de teatru după poezia poezilor transnistreni din anii treizeci și toată lumea se prăpădea de râs, cu toate că intenția autorilor ei nu a fost să scrie o poezie comică, ci una gravă. Dar Uniunea Sovietică a dispărut și a devenit ridicolă și această poezie. La fel ca un bețiv care stă în picioare doar atâta timp cât e cineva ca să-l susțină. Lăsați-l singur și el va cădea. Asta s-a întâmplat și cu această poezie. Uniunea Sovietică s-a prăbușit și noi râdem în hohote când o citim.

Notă: Fiind vorba de o poezie scrisă în perioada sovietică, am încercat să-i păstrez particularitățile lexicale și gramaticale. Așa se scria atunci. Nu am corectat greșelile (sau licențele poetice) și nu am intervenit în text, pentru a putea păstra autenticitatea scriiturii.

FIODOR PONOMARI

Născut la 20 martie 1919 în satul Goia, Dubăsari, a început să publice masiv după ce s-a întors din cel de-Al Doilea Război Mondial. A fost poet, prozator și publicist. Amintim doar câteva dintre cărțile sale: Pământ reînnoit (1953), Prietenie (1954), Baștina norocului (1954), La umbra nukului bătrân (1956), Pe fâgașul vieții (1959), Floarea soarelui (1960), Luceferii pământului (1962), Pagini alese (1970). A murit la 8 iulie 1968.

PARTIDUL LUI LENIN

În crânceni ani de vâlvătăi
Eu m-am cerut soldat sub steag,
Sub steagul lui Illici:
Aveam și răni
și vânătaii,
dar m-au luat feciorii tăi
și ca să nu mai fiu beteag
m-au pus printre voinici.
Ca un părinte iscusit
Mă îndrumai la orice pas
Să țin cadența în rând.
Și-n ceasul, când m-am poticnit,
Tu unul nu m-ai părăsit,
m-ai scos din cel mai greu impas,
m-ai pus cu lumea în rând.
Părea că m-am născut din nou,
Era puterea ta.
Puterea mi s-a întreit –
ți-i mare armata de eroi:
tu fără mine ai fi trăit
eu fără tine – ba.
Îs mândru că îți sunt soldat.
Că îl avem în flancul drept
Pe Lenin veșnic viu
Din primii ani ne-au învățat
Să ținem pasul cadențat.
Cu el în rând mi-i drumul drept
Sub steagul purpuriu.

„ROSSIA”

Se zbugiumă, urlă stihia,
Furtuna vujește la bord.
Dar merge vaporul „Rossia”
Pe calea lui dreaptă spre port.

Fărâma și spintecă valul.
Din stropi se ridică un vârtej –
În mâini de nădejde-i șturvalul,
La vahtă-s matroșii viteji.

Pe palubă îmblă ei iute,
Ori stau veghetori la motor.
Suntem liniștiți în caiute
și știm că om ajunge cu spor.

și iată sclipește maiacul,
un marș auzim de pe țarm,
vreo câțiva matroși stau la iakor, –
înseamnă că-n port noi intrăm.

Privesc cu o mare mândrie
Vaporul puternic măreț:
Îi bine că-l cheamă „Rossia”!
În jurul lui urlă stihia,
Dar el o învinge îndrăzneț.

Și țara mea, ca și vaporul,
Nu o dată stihia a învins.
Croindu-și pe veci viitorul
Spre portu-n lumini –
Comunism.

În jurul ei urlă șacalii,
Un ștorm dușmănos s-a stârnit,
Dar n-o să cârnească din cale,
Așa cum nicicând n-a cârnit.

La vahtă-i poporul sovietic
și stă îndrăzneț la șturval.
...În zare maiacul se vede,
Vaporul se îndreaptă spre mal.

TOADER MALAI

Născut la 5 noiembrie 1890 în satul Nădușita, Soroca, este atras de sirenele revoluției roșii și pleacă peste Nistru. A fost poet și prozator. Din 1929 și până la moartea sa violentă, a publicat cărțile Oțelul viu, Ștefan Senin, Stejar Văluță (1931) și Versuri alese (1936). A fost împușcat în 1937, într-un lagăr din Siberia.

OȚELUL VIU

Când începi tu
Cositoarea
Pe-al colhozului
Nadel,
Mai întâi
Privești cosoaia
Să te încrezi –
E de oțel?
La „Moldtorg”

În magazine,
 Dacă cumperi
 Un cuțit,
 Negreșit
 întrebi deodată:
 „spune drept,
 E oțelit?”
 La colhoz,
 La fierărie,
 Duci toporul
 De tocmit
 și mereu
 Aduci aminte
 Să ți-l deie
 Oțelit!
 Cumperi plug
 pentru brigadă
 Și când termini
 De privit.
 Pui aceeași
 Întrebare:
 „spuneți drept,
 E oțelit?”
 Tot așa și
 Tineretul
 Întrebat
 E de partid:
 „Pentru lucrul
 Nostru mare
 Ești destul
 De oțelit?”
 Și răspunde
 Comsomolul:
 „Sunt al tău –
 Oțel călit,
 Cu coloanele
 Unite
 Te-oi urma,
 Iubit partid!”

MIHAIL ANDRIESCU

Născut la 31 octombrie 1898, la Zberoaia, Nisporeni, a fost poet și autor de proză scurtă. A scris în română și rusă. Primele proze îi apar în revistele literare din Cecenia. Revine la limba română când se stabilește la Tiraspol. Este primul președinte al Asociației Scriitorilor din Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească „Răsăritul”. În anul 1929 îi apare prima culegere de versuri. În timpul vieții mai publică încă două cărți de poezii și o carte de proză. Moare la 23 septembrie 1934, or. Saki, Crimeea, Ucraina.

CALUL MEU

Haide, calul meu,
 Tractore bălan,
 c-am ieșit cu tine
 azi întâi pe lan!

Ieșit-am până-n zori
 Dezdediminează,
 și iată, urma noastră
 cât e de frumoasă!

Brazdă lângă brazdă
 s-au culcat în rând...
 Haide, bălănele,
 Că nu ești flămând.

Dezdediminează
 Eu te-am adăpat
 ș-o cofă de benzină
 în pântec ți-am turnat.

Ce nechezi, bălane,
 De ce fârcotești?
 Ce împrăștii fumul
 și din brazdă ieși?

Nu cum se cuvine
 Cârma țin în mână,
 Ori aici cu mine
 Nu ți-i îndemână?

Ascultă cum departe
 Văile te îngână
 și luncile devale
 clocotind răsună.

Haide, calul meu,
 Tractore bălan,
 c-am ieșit cu tine
 azi întâi pe lan.

Am ieșit să tragem
 A noastră brazdă nouă,
 Unde a fost un spic ieri,
 Să crească mâine două;

Ieșitam până-n zori noi
 Dezdediminează,
 și iată urma noastră
 cât e de frumoasă!

NISTOR CABAC

Născut la 23 noiembrie 1913 în satul Kulinaia Veche, din regiunea Odesa, și-a desfășurat activitatea scriitoricească în Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească. A fost poet și traducător. A debutat în 1932 cu volumul de poezii Întâia brazdă, după care va scoate de sub tipar în 1934 cartea de versuri Limbile de foc. În 1935 va publica două cărți: Versuri (1935) și Cu toată inima (1935). A fost împușcat în 1937, la Tiraspol.

SEMĂNĂTORUL

Iată cum merge în câmp carnavalul –
Tractoare, tractoare, pluguri, căruți...
Soarele râde și seamănă ace,
Vântul se zbugiumă printre grăunți.

Semănătorul cu semănătoare –
Colhozul pe câmp a ieșit înarmat.
El timpul păzește și clipa nu scapă,
Căci azi numai e timpul dorit de arat.

Pe tractor că șede un tânăr colhoznic,
Cu ochii albaștri și fața în praf
Cu mâinile întinse, vânjoase, desprinse
și corpul atât de vânjos și de brav.

Și tractorul parcă răsună în versuri
Despre izbânzile lanului nou:
„Cântă câmpia, azi cântă mașina,
Cântă și omul – al trudei erou”.

Și merge înainte colhoznicul tânăr,
Urzind fire drepte, câmpia țesând,
și văile sună și vremea e bună, –
sămânța s-aruncă, s-ascunde în pământ.

Ei, colectivule, hai la întreceri,
Câmpul nu rabdă – la semănat!
Ei, calitate la truda cu timpuri
Dați, colective, că-i timp de arat!

Semănătorul din roșă câmpie
Merge mai falnic, lanul țesând,
și văile sună, și bolta răsună,
sămânța s-aruncă, s-ascunde în pământ.

LEONID CORNEANU

Născut la 1 ianuarie 1909 în satul Coșnița, Dubăsari, a debutat la 21 de ani cu volumul de poezii „Versuri felurite”, la Editura de Stat din Tiraspol, după care a publicat atât poezie, cât și teatru: Tiraspolul (1932), Avânturi (1933), Lumini și umbre (1935), Cântece și poezii (1939), Din valea Nistrului (1947), Opere alese (1954), Piese (1956). A scăpat ca prin minune de represaliile staliniste din anii treizeci. Moare în 1957, la Chișinău.

SOARELE

Soare, ce te tot fălești,
Plutind lenos pe sus,
Poate, într-adins gândești
că alți ca tine nu-s?

În zadar, ți-i gândul prost
și nu te strofoli,
nu gândi că ce a fost
este și-a mai fi.

Ți-a fi să stai pe cer greoi
ca pălăria-n cui
să știi că ceea ce-a fost
astăzi deamu nu-i.

Destul să luminezi când vrei
De cer tot răzămat
Dorești să fii cu noi în rând
Lucrează ne-ncetat

Da poate-ți pare într-adins
Că nu-s ca tine jos
Degeaba, noi doar am aprins
Un foc mai luminos.

Și dacă vrei să fii cu noi
să dai și-un ajutor.
lucrează cât ți-om zice noi
cu plan întâlntor.

C-așa-i la noi, de nu lucrezi
Nu ești cu noi în rând
și nu gândi că unul ești
ca tine sori mai sănt.

și-i fi schimbat, noi te-om schimba
-auzi tu ce grăiesc?
Prea des te schimbă luna ta
Și noapte faci prea des.

Ne râzi când luna pe din dos
Ne-o dai de ajutor
Să știi că noi avem pe jos
Mai bun luminător.

Privește câte am făcut,
Fără de ajutorul tău.
Tu vezi că noi am pus pe roți
Pământul nostru greu?

Și noi putem, și noi l-am pus
Noi, rândul proletar,
Să știi că nicăierea nu-s
De noi, de noi mai tari.

Și dacă ai să prelungești
Vei fi de noi schimbat
Cu al nostru soare înnoit
Mai cald, mai luminat.

POSĂLCA

Ș-am zâs verde, ș-am zâs foaie
Prin grădini de lângă rău,
Roda crânjile îndoie
și le apleacă pân în brâu.

Zâs am verde frunzișoare,
Pin grădini pe malu stâng,
În pestelșe fetișoare
Mere și prăsade strâng.

Cald îi soarele de-aniază,
Ele cântă și culeg,
și-n coșolcă le așază
și frumos coșolca dreg.

Cu gheorghine și izdoave
Și cu ruje o mândresc.
Și lui Stalin din Moldova
O posălcă îi gâtesc.

Dar mai zâșim, frunzuliță...
Jersu sune-n depărtări,
La brigada de fetițe,
Prin grădini prăsazi și meri.

MĂ BUCUR CĂ-S MEMBRU ÎN PARTIDUL LUI LENIN

Mă bucur că-s membru în partidul lui Lenin,
Cu numele de comunist mă mândresc.
Partidul mai mult decât două decenii
În versuri, în suflet și-n gând îl slăvesc.

Partidul ni-i steagul ce flutură în slavă,
Ce duce norodul pe drum înșorit.
El viața ne-a dat-o bogată și bravă,
și roada ce-o strângem în țară înzecit.

Partidul ne îndreaptă avântul spre zare.
Partidul aripi îndrăznețe ne-a dat.
și cât voi avea eu în pieptu-mi suflare
partidului meu am să-i fiu devotat.

și-i jur azi partidului meu cu credință,
așa cum nici când n-am jurat nimănui,
că toată puterea mi-o da și voința
luptându-mă pentru ideile lui.

STEGARII PĂCII

Spre Moscova,
din orice colț al țării,
stegarii păcii
vin și vin în zbor.
Îs avântați
și înaripați de vrerea
ca, hotărât,
să-și spună gândul lor,
să-și spună în glas
cuvântul despre pace,
acel mai scump
și înflăcărat cuvânt,
că țara noastră-
țară uriașă
îi mândrul steag,
al păcii steag neînfrânt.

Înspre Kremlin,
Spre stelele mărețe,
Ce strălucesc,
Ca farul sclipitor,
Azi vin și vin,
Apărătorii vieții,
Azi vin și vin
Ai păcii luptători.

Din Kazahstan,
Moldova, Ucraina...
Înspre tribună
Merg și merg cu drag
Și raportează
Cei de poartă în inimi
Lumina vieții
și al păcii steag.

SATUL NOSTRU

Satul nostru, ca de frumusață,
Într-o vale verde-i afundat,
Printre vii, păduri și prin verdeață,
Îi de Nistru din trei părți scăldat.

Iar când vine-n vale primăvara,
Ca mireasa-i satu împodobit,
și tractorul pe câmpie ară,
și de flori îi totul înălbit.

Satul nostru îi sătul de poamă,
Toamna calcă vin de cel curat,
În colhozuri am uitat de foame,
Că se îndoiaie grâul înspicat.

Plin îi satul nostru de verdeață,
Toamna poloboacele-s cu vin,
Satul nostru, ca de frumusață,
Îi cu pâine și cu poame plin.

GLASUL MEU

Glasul meu,
Cu tot avântul firii
Să cânti în rime,
Cum tu îi putea!
Eu înstrunez
A mea însuflețire,
Ca la vârștac
șurub să fie ea.
Că eu nu vreau
Să stau în dosul vieții,
Ascuns în ladă
Pentru sărbători;
Eu vreau să fiu
Pe căile mărețe

Un luptător voinic
și ziditor.
Când fronturi mari
Scrântise falca lumii
și tot pământul
nostru-l încrețeau,
atunci noi
ne întărisem pumnii,
și mari și mici
am mers la luptă grea.

și astăzi iar
cu mâna luptătoare
putem pământul
să-l mișcăm din loc,
și când s-a cere,
ne-om urca spre soare
i-om răsfoi noi
limbile de foc.

Că mersul nostru
Nimeni nu l-a întrece...
Ș-atunci când goarna
Luptei ne-a suna,
Noi ape iar
Ca pe uscat, om trece,
și steagul nostru
iar ne-a triumfa.

Și eu, și tu,
și câmpul, și uzina, –
noi toți suntem
ai vieții ziditori;
în mâini purtăm
făcliile luminii.
Ce ne arată
Drum spre viitor.
Și ne luptăm,
Că noi suntem luptașii
Ce steagul roșu
Sus l-au înălțat,
Moldova într-o grădină
s-o prefacem
Și-un Nistrostroi
Să fie ridicat.

* * *